

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare **Duminică.**

INSERTIUNI:

se socotesc după tariful, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Școala și economia.

Dacă vrei să ajuți cu adevărat omului sărac, atunci trebuie să-l crești, căci singurul mijloc și cel mai bun mijloc contra sărăciei, a fost, este și va fi, cultura. Însă să-l crești în cultura cea adevărată înseamnă, să-i perfecționezi în același timp atât mintea, cât și sufletul. Cultura adevărată dă omului putință, ca munca ce o săvârșește, s'o facă urmărind totdeauna principiul cel mai înalt economic adecă, cu mijloace cât să poate de puține, să caute să dobândească produse folositoare cât să poate de mari pentru îndeplinirea trebuințelor actuale și ale viitorului, atât materiale cât și imateriale.

Isvorul nemulțumirilor omenești și cauza ori cărei economii sunt trebuințele. Între bunurile cari satisfac trebuințele, este unul de care să zice că ar îndeplini trebuințele indeobște și acest bun ar fi banul. Chiar și un uriaș al gândirii, cum este Schopenhauer, scrie despre ban, că oamenilor li-să impută adesea, că dorințele lor să îndreptează mai ales spre bani și că iubesc banii mai

presus de toate. Dar este lucru firesc, poate chiar neapărat, să iubești acest Proteu neobosit, care în ori-ce moment este gata a se preface în obiectul, spre care țințesc tocmai acum trebuințele noastre schimbătoare și feluritele noastre trebuințe. Ori ce alt bun îndeplinează numai una din lucrurile ce ne trebuiesc: mâncările sunt bune numai pentru ce'l flămând, vinul pentru cel sănătos, doftoria pentru cel bolnav, blana pentru iarnă, femeile pentru tinerețe etc. Toate acestea sunt prin urmare numai relativ bune. Bani singuri sunt absolut buni, fiindcă nu îndeplinează numai o trebuință, ci trebuința în deobște.

De aci provine iupta fără cruțare și cu orice preț, după bani, și ea ar fi îndreptățită, dacă omul ar avea numai trebuințe materiale. După cum însă știe fiecare dintre noi, omul are și altfel de trebuințe, cari nu să pot afla în lumea externă (din afară), ci numai în el însuși le poate afla. Aceste trebuințe nu se pot satisface cu bani. Poate își aduc unii aminte de povestea aceea a împăratului nenorocit, pe care l-au sfătuit înțelepții, că numai dacă va îmbrăca fiul său beteg

cămașa unui fericit, să va însănătoșa. Împăratul a și trimis oamenii săi peste 7 mări și șapte țări să caute pe acela care se simte fericit și să-i cumpere cămașa. Oamenii împăratului au cautat înzadar și s'au întors acasă fără ispravă, căci numai pe unul l'au aflat în drumul lor fericit, acela însă nu avea cămașă.

Morala ori învățătura ce ne-o dă această mică poveste este adevărul vecinic, că omul are pe lângă trebuințele materiale cari le poate satisface pe toate cu bani, și trebuințe morale, cari le îndeplinează numai cultura cea adevărată care ș-o agonisește omul în școală unde i-să perfecționează atât mintea, cât și sufletul.

Cu toate acestea și azi mai sunt mulțime de oameni cari au o curioasă părere despre școală și valoarea ei. Pentru aceștia numai acea muncă este productivă, care dă în schimb nemijlocit, bani, adecă prețuiesc numai acea muncă care aduce nemijlocit posesiune materială.

Dacă ar corespunde vederea lor adevărului, atunci cei ce cresc porci, sunt membrii productivi ai societăți, pe când

FOIȚA

Mihail Sadovean.

Unul dintre cei mai rodnici și mai buni scriitori tineri ce-i are neamul românesc din regatul de sub stăpânirea craiului Carol I., a tipărit într-o carte numită »Povestiri din război mai multe povești de toată frumusețea despre războiul ce l'au purtat românii cu Turcii în anul 1877. Prețul cărții este numai 2 cor. și are și chipuri, cari ne arată clipe din mersul războiului. Cartea să poate căpăta la toate librăriile românești și e vrednică să o aibă fiecare cărturar Român care iubește literatura bună.

Ca să se încredințeze cetitorii de ce fel sunt aceste fermecătoare povești, dăm mai la vale una dintre ele.

27 AUGUST

Bateria noastră a doua, ascunsă în vii, pe dealul de asupra Griviței, deschidea spre întăriturile dușmanilor treizeci-și-șase de guri de oțel.

După o zi de frământări în ploaie de foc și de schijă, după neîntrerupta duruire de tunete supt norii de fum care acopereau taberele, flăcării noastre trudiți de-abia putuseră să ațipească câte o parte din noapte. Se rânduiseră la lucru, se rânduiseră la tunuri; și când în răstimpuri mari, lumina salvelor izbucnea ca o pânză de fulger, ei răsăreau negri o clipă, izvorând parcă din întunecime, drept și neînduplecați. Apoi în șanțuri, îndărătul coamei netezi de pământ, în tăcerile adânci care urmau, tunarii vorbeau despre spinatecii lor ofițerași svîrliți în țărină de zburăturile de schijă, așa de buni în vremurile de pace. și așa de înflăcărați și de

încrunțați în viforul care venise. Pomeneau și de frații fulgerați — oameni cumpăniți și la bine și la nevoie, și cu o răbdare pe care nici sângele gilgăind în rani adânci n'o înfrângea. Și unii și alții zăceau acuma îndărăt, la ambulanțe.

După neaptea aceea, veni dimineața c'o liniște mare. Și'n liniște la șase ciasuri, deodată, ca din senin, porni întâiul tunet, și după dînsul se deslănțui brusc uraganul de fum și foc din trei-sute-cinzeci de mașini. Fierberea clocotitoare, — deasupra muncelilor și văilor nourii albi ca vata și învălmășiți, prin cari se strecurau șuerăturile și bizirile fioroase ale ghiulelelor, umpleau cerul și pământul de o mare furtună de jale.

Și'n vremea asta, valorile întunecoase ale infanteriei se încovoiau îndărăt prin sdruncinăturile pământului, înve cinătatea bateriilor. Batalionul gata de lupă, ședeau rinduite, tă-

cei ce cresc oameni (dascalii) sunt ne-productivi; cei ce prepară din mațe coarde și din lemn violine sunt membrii productivi ai societății, pecând artiștii și virtușii cei cari nu pot să vândă ceea ce cântă sunt membrii ne-productivi ai societății medicul care scapă pe morbos din gura morții e ne-productiv, pecând farmacistul care face pilulele, ce după puține minute să consumă și trec în ceva fără valoare, face lucru productiv, căci înca-sează pentru ele în schimb, posesiune materială.

Oamenii acestia săraci cu duhul, ignorează calitățile intelectuale, fiindcă ei nu sunt în stare să pătrundă structura achizițiilor culturale; ei nu pot să pătrundă până la recunoașterea că dacă n'ar fi fost școala, atunci n'ar fi cele mai multe din invențiunile, descoperirile, perfecționările bunurilor tuturor generațiilor cari s'au perindat până la noi, și au contribuit la acumularea capitalului spiritual de care se folosesc, poate fără să o știe.

În rândul întâiu la agonisirea de capital spiritual trebuie să ne dedăm, noi Românii pentru ca cu ajutorul lui să câștigăm mai sigur și mai ușor lupta pentru capitalul celălalt exprimat în bani. Calea care trebuie să o batem, ne-a arătat-o alte popoare înaintea noastră, deci noi nu avem decât să le urmăm. O vedem bine, mântuirea popoului nostru sărac numai școala i-o poate da.

An Ca.

cute, pe când văzduhul se cutremura. Și în inimile tuturor stăruia parcă un ghimpe, — așteptarea. Trecuse o zi și nu se întâmplase nimic, dar fiecare clipă viitoare putea aduce ca un fulger ornul, ș'odată cu el botezul de sânge.

Aproape de liniile dușmanilor, Grivița, santinele ascunse în tufișuri și în gropi stăpneau cu ochi mișcările tabiilor, și în dosul acestui lanț ș'al pilcrrilor posturilor mici și gârziilor mari, divizia întregă în două linii adânci își scânteia marile șiraguri de baionete.

Mai departe pe podișul din dreapta soselei care venea dela Bulgăreni, trăsniile de ambulanșe își falfăiau pânzele cu cruce roșie. Pataștele legănate în pasul regulat al sanitarilor pe mică pe ceas eșeau din văi aducând spre doctorii cu chipiuri roșii trupuri sdrobite de tunari.

Și era în baterie din vii o frământare cumplită. Din spre tabia Abdul-Cherim, din redanul scrumat în costele ei, numai dela o mie de pași depărtare de noi, venea un foc ute de puști care izbea din plin șirurile ser-

Societățile de lăptărit.

—><—

(Urmare și fine)

Pentru deșteptarea acestei stări amorțite, se lucrează acum de un șir de ani cu mult zel și în ministerul de agricultură, nu numai pentru înființarea societăților de lăptărit, ci și pentru-ca produselor acelor să li-se deschidă cât mai multe piețe și în străinătate.

Spre scopul acesta, societățile de lăptărit se înființează cu un organism central, unde se primește smântâna dela filiale și apoi se preface în unt și ca atare se trimite în străinătate, unde și până acum untul dela noi și-a câștigat un bun renume. Numai acum de curând s'au mai pus iarăși la cale înființarea altor două societăți centrale pentru adunatul zământului și prepararea untului.

Societățile acestea centrale sunt de o însemnătate deosebită, de oare ce untul, ce se pregătește la filiale, nu se poate păstra timp mai îndelungat, ci trebuie vândut îndată pentru cconsumul dinlăuntrul țării, pe când cel pregătit la centrale, se poate conserva timp mai îndelungat și astfel apoi se poate exporta și în străinătate.

Una dintre piețele cele mai bune pentru exportul nostru de unt au fost până acum Germania și Austria. Dar pentru viitor vor mai trebui aflate și altele, de oare ce cu deosebire Germania, caută fel și fel de mijloace pentru a se scăpa odată de importul străin. Între acele piețe ar fi fără îndoială-Anglia, unde conzumul de unt crește din an în an într'un mod foarte însemnat. Astfel dacă vom fi în stare, ca se producem unt bun, vom avea de sigur și unde să-l exportăm.

vanților. Ofițerii înjurau și dădeau ordine cu glas tare, soldații se învârteau minioși în jurul tunurilor, dar, descoperți fiind din partea aceia, cădeau unul peste altul, după fiecare izbucnire a focurilor, care tresăreau în văzduh ca niște pârături de vreascuri.

Era o mânia ș'un năcaz de-și scuipau flăcăi sufletul. Cu toate acestea lucrau în urgia și'n fumăria aceia, — și tunurile, îndopate svârleau parcă cu disperare ghiulelele în spre furnicările păgînilor. Și sburau tipând și cădeau tipând, și cădeau bine câte un murmur de mișcare trecea prin rînduri.

Intr'un tîrziu veni ordinul să se tragă tunurile în rezervă, — și acolo, la adăpost îi găsi domnitorul, — și generalul raportă cum stau lucrurile.

Ațunci un călăreț, un ofițer, porni din baterie, în goana calului, îndarăt cu veste grabnică. Fugarul sforăia în galop aprins, și trecu ca o săgeată prin ripi, prin rovine, — până ce să arătară întnecoasele și tăcutele valuri ale dorobăntimii.

Comaniile erau gata. Soldații așezați

O scădere s'a putut observa până acum la societățile noastre centrale de lăptărit și anume aceea, că laptele rămas după alegerea untului nu s'a putut întrebuința cu deplin succes. Ce e drept, că în unele societăți centrale s'au făcut încercări și cu închiegarea lapte-lui rămas și pregătirea de brânză, apoi cu îngrășatul porcilor din zărul rămas, dar rezultatele dobândite în direcțiunea aceasta până acum, nu au fost pe deplin multămitoare.

Ca să se pontă dobândi și în direcțiune aceasta niște rezultate mai bune, este de neapărată trebuință, ca deodată cu înființarea societăților, să se introducă și creșterea și îngrășarea unui număr de rămători, care se stea în proporție cu producțiunea de lapte și cari apoi să poată consuma rămășițele aceluia.

Rămătorii au dovedit în timpul din urmă, între toate animalele de casă, cei mai de preț, cari pe lângă puțină grijă din partea economului, îl răsplătesc une-ori chiar înzecit. Astfel, dacă micul econom ține cont de acest animal de mare preț în economie, dacă chiar și simplii nostri ciobani, nu-l lasă nebăgat în samă îndată după-ce pun oile pe muls: cu atâta mai vârtos trebuie se-l prețuească societățile de lăptărit, unde acela poate asigura și spori într'un mod foarte însemnat venitul acelor.

Un bun început s'a făcut deci, pe unde s'au înființat societățile de lăptărit. Rămâne acum, ca să se mai introducă pe lângă acelea și ținerea de rămători, pentru consumarea rămășițelor de lapte, ce se produc zilnic și atunci putem susținea fără teama, că viitorul acestor societăți e pe deplin asigurat.

Ioan Georgescu

la pământ, păstrând rânduiala însă, așteptau. Ici-colo, grămezi mici vorbeau cu glasuri încete. Cei mai mulți, însă, tăceau duși de gânduri. Ofițerii batalioanelor sfătuiau strânsi în roate dese ori se mișcau agale printre zidurile plutoanelor. Era o pânză întinsă și întunecoasă de căciuli mari cu pene pistruițe și de chiduri de infanterie, în care roșu și albastrul însemau cărări de flori.

Călărețul venea în goană. Prin rîndurile flăcăilor aleargă un fior, o șoaptă petrecută cu grabă dela om la om. Ofițerii se întoarsere toți spre partea de unde venea vestea; unii porniră nerăbdători și se înșirară spre margine.

Stafeta se opri scurt în fața statului major al diviziei, descălecă și înmână plicul. În clipa următoare toată lumea era în picioare și știa, simțea despre ce-i vorba.

În jurul celui ce venise se strângeau uni din ofițeri. Gălăgiosul căpitan Corban dela al treisprezecelea de căciulari și iubiții săi băeți locotenentul Avram și sublocotenentii Călinescu și Sava, îl strînseră între pepturi și-l luară din scurt.

A XV-a expoziție de vite

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiu“.

I. PROGRAMUL

expoziției de vite, ce să va ținea Duminecă
la 22 Octombrie n. 1905 în comuna Veștem.

1. În scopul de a înainta economia
de vite »Reuniunea română de agri-
cultură din comitatul Sibiiului« va a-
ranja la 22 Octombrie n. 1905 în co-
muna Veștem o expoziție de vite îm-
preună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astă-
dată la vite cornute cu excepțiunea
caprelor.

2. Expozițiunea se va ținea în
ziua amintită, începând dela 10 ore
înainte de amiază și până la 1 oră d.
amează, când va urma premiarea.

Expoziția se va ținea pe locul, ce
se va destina ulterior.

3. La expoziție nu se primesc de-
cât vitele locuitorilor din comunele
Veștem, Bungard, Bradu, Cașolt, Mohu,
Șelimbër, Sadu, Boița și Tălmăcel.

Pentru vitele aduse afară de Veș-
tem să cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința proprietarii au
să dovedească, că au ținut înșiși vitele
în timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuiesc expuse în grupe de
cel mai puțin 3 capete, altcum nu se
premiază.

4- Primirea vitelor în expoziție să
face prin comitetul aranjator local, care
va publica din parte-și dispozițiunile
luate. — Comitetul poate refuza pri-
mirea, înse numai din cauze binecu-
vântate.

Corban îl întreabă:

»Ce fac Turcii dragă?«

Ofițerul de ordonanță, bunduc cu mus-
tățile răscucite ca coada rățoiului și cu ochii
negri fulgerători, răsufla repede, nu știa ce
să răspundă.

»Ostenit băiatul rosti cu glas gros și cu
convingere căpitan-Corban să-i dăm nițică
flecără. — Și-i întinsă bidonul. — Ceva rom,
băiete, rusesc. tare de-ți crapă măseaul! Trage
un gât și te dezmoștește!

— Nu, — mulțămesc! răspuse bun-
ducul; mi-i cald de nu mai pot. Am alergat
ca un nebun.

— Nu, vrei? strigă căpitanul. Bravo,
dragă! de ce nu spui? — Și se întoarse spre
»băieții« lui: Nici vouă nu vă place? ha?

— Ba mie-mi place, răspuse locotenentul
Avram zimbând larg și legănându-se
ca o rață.

Le plăcea romul și sublocotenentilor
Călinescu și Savă, băieți subțiri, de-abia eșiți
din școală, ș'acuma plini de admirație cătră mu-
stăciosul și negru cap. Corban. Inghițiră tuspa-

La fiecare vită respective grupă
de oi se alătură o tăbliță sau bilet,
cuprinzând numărul curent, etatea și
numele proprietarului.

5. Expozenții sunt îndatorați a
purta înșiși grije de vitele lor și a da
hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribui douăzeci și nouă
de premii în suma totală ne 200 cor.,
dăruite de comisiunea economică a co-
mitatului Sibiu, și anume se vor distri-
bui următoarele premii:

*Grupa I. Bovine de prăsilă (rassa
indigenă și străină-)*

a) tauri de 3—5 ani: 1 premiu
de 16 coroane,

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de
12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1
premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junci, junince și tăurenci, de
1—3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 pre-
mii de câte 8 cor. și 2 premii de câte
6 cor.;

d) viței și vițele de $\frac{1}{4}$ —1 an: 1
premiu de 8 coroane, 2 premii de câte
6 cor. și 2 de câte 2 coroane.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: 1 premiu
de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.;

b) noatini din 1905: 1 premiu de
6 cor. și 2 premei de câte 4 cor.;

c) noatine din 1905: 1 premiu de
6 cor., 2 premii de câte 4 cor. și un
premiu de 2 cor.;

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de
8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

(Va urma)

Asociațiunile ș'șești din Ardeal.

Societățile de credit și economie,
ș'șești sistem Raiffeisen ș-au ținut
săptămâna trecută la Sibiu congresul lor

tru câte un gât zdravăn din băutura arzătoare
apoi, în îmbulzeala din ce în ce mai deasă
a ofițerilor, începură să descoase pe cel venit.

Artileristul își stergea sudoarea, își des-
cheia la gît tunica, pe când toți îl trăgeau
care din cotro. Apoi începu să spue despre
redanul care ne fulgera bateria din viile de
deasupra Griviței, dela o depărtare de o mie
de pași numai. Băieții, tunarii, se luptau straș-
nic, dar ce folos! păgînii îi luau ca din oală.
Acu nu mai era de chip; trebuia să între în
foc infanteria, să pue pe necredincioși pe goană.

»Ei și ce? strigă cu glas mare căpitan
Corban; crezi că no să luăm la goană? Tetea
Corban să trăiască și o să vedeți voi și minu-
nea asta! Eu cu băieții mei, mă! ca niste lei!
Să fiu al dracului! în frigare o să-i luăm! Ce
zici, Avrame?»

— E foarte bun romul! răspuse cu
convingere locotenentul.

— Drepti, răcanel mi-ai băut toată sticla
trînti-te-ar sfântul Ilie într'o privință cu antale!
Ce facem, ba, mergem?»

anual. Au luat parte la congres 78 de
institute din 118 câte sunt; presidiul a
fost conezut Drului Wolf procuristul
însoțitorilor.

Din referada presidentului reiesc,
că în decursul anului de gestiune ș'a
sporit numărul asociațiunilor cu 14 in-
stitute și 799 de membrii. Averele ac-
tivă ș'a sporit cu 1.234.000 coroane și
profitul curat e mai mare cu 31.500
coroane. — A mai referat presidentul
că însoțirile lor au intrat ca membru în
Asociațiunea regnicolară Ungară a socie-
tăților de credit arătând, că congresul
universal ținut în Budapesta a fost in-
structiv prin tractarea despre asociațiunile
de consum.

Referada presidentului ș'a luat cu
mulțumita lă cunostință, și i-s'a dat pre-
sidentului împuternicire de a întreprinde
la sate înființarea societăților de consum
și de valorisarea produselor și l-au în-
credințat să câștige pentru scopul acesta
puteri comerciale.

Oare când ne vom putea organiza
și noi românii ca să facem ce fac con-
locuitorii sași?

Sfaturi economice pentru luna Octombrie.

—<=>

Să să continue culesul poamelor,
nu însă pe timp ploios, nici dimineața
înainte de a se lua roua de pe ele, că
putrezesc, ci pe timp zvântat și călduros.

Să să scoată legumele, iar stratu-
rile lor să se sape, ca preste iarnă prin
degerare să se frăgetească pământul.

Acum e timpul să să sădească
sălată și varză ernatică în straturi bine
lucrate și ferite de găini și alte animale
domestice.

— Cu tetea mergem și 'n iad! »răspuse
Avram răsucindu-și cu stînga mustața și cu
dreapta întinzându-i bidonul gol.

Și 'n zvoana din ce în ce mai mare a
batalioanelor prin care trecea un freamăt surd
zbučni ca un fulger și ordinul. Ordonanța
încălecă iar și porni înapoi șpre baterii în
goană, iar ofițerii își înălțară capetele și, cu
glasuri scurte, cu piepturile înfiorate, zvirliră
șpre compănii comănde, pe când șira-
gurile de cușme și de baionete se tălăzuiau
îndoiri negre și 'n fulgerări orbitoare.

În frunte, în foc trebuiau să între două
batalioane din al treisprăzecelea regiment de
căciulari și unul din al cincelea de infanterie.

Grăbit ars parcă de un foc lăutric, se fră-
mânta Tetea rînduindu-și compania. iar în juru-i
cei doi sublocotenenți nu-și mai găseau loc.

(Va urma)

Să se urmeze cu culesul cucuruzului.

Să se scoată cartofii și napii de nutreț pe timp uscat, să se curețe de rădăcini și să se zbracească bine la soare înainte de a se așeza în pivniță ori groapă.

Să se grăbească sămănatul grâului. Să se are pământurile, menite pentru primăveri.

Să se culeagă viile și să se sorteze strugurii după cum sunt mai copti, mai puțin copti ori putrezi, ca astfel să putem face bani cât de mulți pe recoltă. Să se râteze îndată după cules cercurile și cepurile de pe vițe, ca să se concentreze sucul în viță și astfel să se coacă lemnul, iar tăieturile să se osioiască înainte de a da gerul. Frunzele de pe cepuri și și cercurile trebuie să se nimicească, ori că le dăm la vite, ori că le ardem, pentru că în modul acesta în puțină vreme în mod neînchipuit de mult bureții de peronosporă și alte boale, ce să observă chiar și cu ochii liberi pe astfel de frunze.

C. B.

Dela „Reuniunea de agricultură din c. Timiș”

Programul de activitate pe anul 1906 Pentru Societățile economice comunale.

»Reuniunea de agricultură din comitatul Timiș a înființat în 44 de comune societăți economice comunale, pentru că intrând pe aceasta cale în legături mai strânse cu economii din acest comitat, să le poată sta mai ușor întru ajutor cu sfaturi și cu îndrumări, precum, și cu intervențiunea la procurarea mai favorabilă a lucrurilor trebuincioase pentru lucrarea pământului, precum și la valorizarea mai ușoară a produselor lor. Aceste societăți, deși au cerc de activitate de sine stătător, ele totuși numai atunci sunt în stare de a arăta progrese frumoase în înaintarea economiei, dacă Reuniunea de agricultură centrală din Timișoara le dă mână de ajutor în activitatea lor. Pentru acest scop oficiul central al Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș a aflat de lipsă a compune pentru anul viitor următorul program de activitate pentru societățile comunale:

1. Societatea economică comunală trebuie să înștiințeze oficiului central al Reun. din Timișoara obiectele, despre cari membri societății doresc a li să ținea în decursul iernei prelegeri economice din partea referentului Reuniunii.

2. Introducerea industriei de casă. În decursul iernei să vor ținea cursuri practice, în cari un specialist va învăța

pe oameni a împleți corfe de tot felul pentru ca cei săraci să aibă așa un câștig sigur în bani prin vânzarea corfelor (coșarelor) la Reuniunea din Timișoara.

3. Societatea economică comunală este datoră de a înștiința oficiul central al Reuniunii de agricultură din Timișoara despre aceea, că membrii societății dintre plantele a căror valorisare o asigură Reuniunea centrală (precum este tăbăcul, cânepa, inul, cartofi pentru fabrica de spirt etc.) cu care dintre acestea plante voește a face încercare (experimentare).

4. Dacă până în prezent în comună nu există nici o societate de lăptărie, sau de conzum, sau de asigurarea vitelor, oare nu ar fi bine să se înființeze și o astfel de societate în comună.

5. Comandarea și procurarea împreună a sămânțelor, mașinilor și bucatelor trebuincioase prin ajutorul oficiului central al Reuniunii de agricultură din Timișoara.

6. Înființarea unei stațiuni pentru colecțiunea ouălor. Prezidiul societății economice comunale trebuie să stabilească, cine dintre membrii societății să ocupe cu colecțiunea și vinderea ouălor. Ouăle în viitor s'ar putea vinde la filiala pentru aprovizionare a Reuniunii de agricultură din Timișoara în astfel de mod, că Reuniunea trimite respectivului colector de ouă din comună lădăștile bine provăzute pentru pachetarea și transportarea ouălor la Timișoara. Respectivul colector de ouă, denumit din partea prezidiului societății economice comunale, după trimiterea fiște-cărei ladă de ouă primește din partea filialei Reuniunii o remunerațiune de 2 coroane 30 fileri.

7. Cumpărarea cu preț redus a vitelor de prăsilă. Prezidiul societății economice comunale trebuie să compună o listă cu numele acelor membri, cari se învoiesc a cumpăra vite de soiu bun de prăsilă pe lângă condițiunea de a plăti prețul vitelor cumpărate în decurs de 3 ani pe lângă o camătă de 4°/o.

8. Asigurarea favorabilă a averii la »Societatea de asigurare a economilor«. Explicarea favorurilor la aceasta societate.

9. Schimbarea gănilor de soiu ordinar cu găni de soiu nobil prin intervențiunea Reuniunii de agricultură din Timișoara. Mai departe procurarea cu preț redus a viței de vie, a altoilor și a lăcrițelor tot prin intervențiunea Reuniunii de agricultură. Compunerea listei cu numele reflectanților și trimiterea ei la oficiul central al Reuniunii din Timișoara.

10. Cine dintre membrii societății economice comunale să învoiesc a cultiva spre răspândire grâu roșu de Banat și cucuruz, de Ciacova, acărora să-

mână o capătă nobilitată de la grădina de experimentare a Reuniunii de agricultură din Timișoara?

11. Prezidiul societății economice comunale e dator de a înștiința la finea fiște-cărei luni oficiul Reuniunii din Timișoara despre numărul lucrătorilor, cari să află în comună fără lucru.

12. Ce fel de mașină dorește societatea economică să și procure pentru întrebuintarea comună a membrilor ei pe lângă plătire în rate? Aceasta mașină trebuie procurată dela centrala Reuniunii de agricultură din Timișoara.

13. Înființarea unei stațiuni pentru cultivarea răchitei (salcei) nobile în favorul răspândirii mai ușoare a industriei de casă.

15. Pregătirea pentru vinderea comună cu preț mai bun a grâului la erariul (magazinului) militar din Timișoara.

16. Învoește-se societatea economică comunală ca să se aranjeze în anul viitor în comună expoziție de vite?

17. Înființarea unei centrale în comună pentru prăsirea și creșterea rațională a cailor de rassă nobilă.

18. Abonarea de foi economice pentru societatea comunală.

Prin aceste e rugat onoratul prezidiu al societății economice comunale, ca pentru aducerea la cunoștiință și pentru eventuala întregire (completare) a acestui program de activitate să binevoiescă a convoca ședința comitetului în care să se poată discuta mai pe larg acest program și să se poată stabili eventual și budgetul. Totodată să hotărască ședința și asupra termenului convocării adunării generale. Despre termenele acestor ședințe și adunări prezidiul societății e rugat a înștiința la timp pe oficiul central al Reuniunii din Timișoara, ca acesta să poată delega reprezentantul pentru ședințe.

Mai departe este rugat prezidiul societății de a îngriji, ca în viitor notariul societății să poarte protocolul regulat, în care să se țină în evidență toate epistolele și alte obiecte postale sosite la adresa societății; mai departe ca fiștecare protocol luat în ședințele societății să se decopieze și să se trimită cel mai târziu în decurs de 8 zile după ședință la adresa biroului central al Reuniunii de agricultură din Timișoara, ear la epistolele trimise să răspundă în viitor precis și corect. Înaintea fiște-cărei ședințe prezidiul societății e dator biroului central a trimite invitare, în care să fie amintite toate întrebările, pe cari societatea voește să le desbată, în cazul contrar hotărârile luate în ședință nu vor avea valoare.

DESPRE PRUNE

Cu fermentațiunea prunelor în gropi se face risipă și se strică calitatea produsului. — Partea lichidă a borhotului se strecură în pământ, deci nu să recomandă.

Actul fermentațiunei. — Afară de coadă, pruia se compune după cum s'a zis din un învaliș extern, coaje sau peliculă, care are diferite colori, neagră, roșie sau galbină, care învaliș acopere partea pulpoasă sau cărnoasă a fructului, și care pulpă acoperă la rândul ei, sămburele prunei înăuntru cărui se află sămânța. Partea prunei care servă la fabricarea țuicei este partea pulpoasă sau cărnoasă, căci aceasta conține, când pruna este maturită, pe lângă apă și alte substanțe, și o cantitate oarecare de zahăr, care la rândul lor se transformă prin fermentațiune în alcool.

Fermentațiunea este dar actul prin care zahărul conținut în prună se transformă în alcool sau spirit. Pentru a fermenta prunele după ce s'au cules, să pun în căzi, sau putini,

La 2—3 zile după punerea lor în vase, prunele încep a fermenta; fermentațiunea prunelor ca a tuturilor fructelor, și în genere a substanțelor care conțin zahăr, se face sub influența unor vietăți microscopice, cari trăesc în aer și pe fructe și cari găsind un loc priincios în prunele ce sunt în stare de descompunere, unde se hrănesc, să înmulțesc în număr considerabil. Sub influența acestor vietăți adecă fermenți, zahărul din prune să transformă în alcool. Dacă fermenții acestia găsesc un loc priincios, cum sunt prunele în stare de descompunere, și o temperatură favorabilă. Ei se înmulțesc de la sine fără intervenția omului. Temperatura cea mai favorabilă dezvoltării fermenților este de la + 15° până la 30 centigrade, cea mai potrivită temperatură pentru fermentațiune este însă de + 18° — + 25°. Dacă să apropie cineva cu capul g'asupra căzei în timpul fermentațiunei, simte un fel de iuteală la ochi și nas, iritațiuni provenite din cauza acidului carbonic, care să ridică din cadă, din care cauză oameni cari umblă la căzi au mai tot deauna vârful nasului roșu și ochii lăcrămânzi; iar dacă locul unde fermentează prunele ar fi închis, ar fi chiar periculos a sta cineva acolo căci poate fi asfixiat (inecat); de obicei însă căzile cu prune să așează sub șoproane

deschise și chiar afară în aer liber. În timpul fermentațiunei se produce în masa lichidă o urcare de temperatură, așa în cât în mijlocul vasului în timpul acesta temperatura să urcă la 25—37°. După 3—4 zile fermentațiunea tot continuă și să termină în 7 până la 15 zile. În timpul fermentațiunei lichidul este turbure de coloare închisă nepronunțată și spumos.

După dospirea aceasta urmează ferberea în căldurile obicinuite. La ferbere e bine a să pune un om priceput la fabricarea țuicei. De altfel la noi în Ungaria e peste tot locul bine cunoscută procedura ferberii.

(Date culese din „Amicul progresului român” foaie din România, prin D. Iarca).

NOUȚĂȚI

Ziua onomastică a Regelui s'a sărbăt Joi în 5 Oct. n. în totă Monarchia în biserici și școale. Preleg-ri în școale nu s'au ținut în această zi.

Impăratul Wilhelm II. și soldații sei. Impăratul Germaniei a ținut în luna trecută revistă și paradă mare cu garnisoana d'n Berlin. Soldații au avut o ținută așa de bună, încât împăratul ca să-și arete mulțumirea, a dăruit pe fiecare soldat cu 50 bani. La parada din această zi erau 40.000 soldați afară la câmp, deci suma ce a avut să plătească împăratul soldaților sei să urcă la 20 mij de mărci (1 marcă este 1 cor. și 15 bani).

Din tragediile de cazarmă. Sergentul de ulani Zubrzyeki din Alba Regală s'a luat în ceați pentru un fleac cu un ulan de rând, cu numele Dimitrievics. Deoarece ulanul n'a voit să împlinescă porunca sergentului, acesta s'a infuriat așa de tare, încât a pândit pe Dimitrievics când era ocupat să scoată apă din fântână și la străpuns pe la spate cu sabia. Sărmanul ulan a căzut imediat mort. Sabia li pătrunsesse prin spate și-i eșise prin piept. Uoigașul sergent a fost prins și arestat.

Spărgători în biserică gr-or și cea romano cat. din Orăștie. În noaptea de 3 spre 4 Octomvrie în preseara târgului de țeară niște necunoscuți au spart ușa bisericei noastre române, s'au furat vreocâteva libre ce să aflau în casa bisericei. Să vede că nemulțumiți cu venitul curat al acestei întreprinderi, s'au dus la biserică catolică. Cât au furat aci despre asta nu avem cunoștință.

Fonograful în școală. În școalele Angliei s'a introdus în mod oficial fonograful. Încă înainte cu vreo-câteva ani să introduse în școala din Bonholin ca experimentator la învățarea și exprimarea limbilor străine. Proba cea dintâiu s'a făcut cu limba franceză, fiindcă în ea întrun fel să scrie și întraltul să cetește. Profesorii de limba franceză s'au procurat plăcile din capitala Franței, din Paris, și au obținut rezultate așa de bune, încât guvernul englez pe baza aceasta a hotărât acum introducerea fonografului în toate școalele. În curând vor urma și alte state exemplul Angliei.

Reuniunea română de cântări din Orăștie își începe probele Sâmbăta viitoare în 14 l. c. la 7^{1/2} oare în localul casinei. Cei ce doresc să se înscrie de membrii noi, sunt rugați să binevoiască a să anunța verbal ori în scris la preșidiul reuniunii Dl. I. Branga, ori la secretarul ei Dl. Sonu Damian, dar cel mult până în 13 l. c.

Ar fi de dorit ca toți Români și Româncile din loc, fără deosebire de rang și mofturi sociale, dacă simt că au auz muzical și voce, să se înscrie de membrii la reuniunea care propagă cea mai frumoasă dintre arte, muzica națională.

Arestare senzațională. În Timișoara a fost arestat inspectorul institutului culturii de mătase a statului, Koloman Imre. Cauza este defraudarea unei sume mai mari de bani, oficioși. Câți bani a furat, încă nu s'a putut constata.

Inlesnire practică-folositoare. În foaia „Tîrg de Immobilitate”, ce apare de 2 ori pe lună aici în Orăștie și un abonament anual costă numai 2 cor. se primesc spre publicare fără taxă, însinuări de a-și găsi loc de ocupațiune atât persoane bărbătești, cât și feminine. Astfel sunt invitați acei, cari au lipsă de personal în afacerile lor, a se adresa din caz în caz la expediția acelei Gazete de interes social-comun și a abona o plătind anticipative 2 cor.

Procesul lui Ugron pentru falimentul casei săcuști a căru director a fost, s'a încheiat Vinerea trecută la tribunalul din Odorheiul Săcuesc. Ugron a fost judecat pentru faliment fraudulos la 3000 Cor. pedeapsă în bani, care să poate schimba în 5 luni închisoare, precum și la plățirea speselor de proces în sumă de 10,500 Cor. cari au fost însă declarate deocamdată neincassabile.

Soldat (cătană) condamnat la moarte Judecătoria militară din Segedin a condamnat la moarte pe I. Recski honved la regimentul 5, fiindcă în ziua a doua de Paști s'a întors beat în casarmă și cu o pușcă dela gardă (vardă) a tras asupra mai multor soldați rânind greu pe doi subofițeri.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

Scumpirea banilor. Banca Angliei a urcat dobânda dela 3 la 4%. După ea a urcat banca națională germană din Berlin urcând etalonul dela 4 la 5%. Și după cum scrie „N. W. Tgl“ pe la jumătatea acestei luni va urca și banca Austro-Ungaria etalonul, ceea-ce va avea de urmare o urcare generală a procentului și la bancile noastre mai mari.

Dacă nu știe juca. Funcționarul de tren Mühlendorf de lângă orașul Brünn (Moravia) s'a îndrăgostit foc de fata de 16 ani Maria, a unui muncitor de rând. Fata cea frumoasă însă nu voia să știe nimic de dragostea lui, fiindcă avea un mare defect, nu știa adică juca. Ea n'a făcut taină din lucrul acesta, ci la o petrecere în fața tuturor s'a opus că nu să bagă cu el în horă fiindcă nu știe juca și s'a dus cu altul la joc. Din cauza asta funcționarul de tren a făcut în sală mare scandal, încât mama fetii ca să încunjure orice neplăceri, și-a luat fata și-a plecat acasă. Funcționarul nemulțumit numai cu atâta, s'a luat după ele, și când erau tocmai în poartă căsii lor, le-a ajuns, scoase revolverul din buzunar și strigând fetii: »și așa nu-mi mai scapi« impușcă fata, care căzu jos la pământ. Când să sară mama în ajutorul ei, funcționarul mai trase două focuri asupra fetii frumoase, care și murî.

Acum s'a pertractat procesul lui Mühlendorf în fața curții de jurați. El însă nu s'a știut apăra cu altceva, decât cu aceea că fata nu ar fi răspuns la dragostea lui. Cartea de jurați l-a condamnat la spânzurătoare.

Măcelării comunale Din cauza scumpetei mari a cărnii, s'a văzut silită comuna Budapestei să înființeze 3 măcelării comunale. Carnea din aceste măcelării a avut trecere așa de mare, încât pe la 9 dimineața toată să vânduse. Cea mai căutată a fost carnea de cal, care s'a vândut cu 80 fileri kilogramul. Cârnații din carne de cal părechea cu patru fileri, și kilogramul de salami de carne de cal cu 1 coroană. Unsoarea asemenea 1 kg. 1 cor. Carnea de porc kgr. dela 1-40—1-50 coroană. Carnea de vită kgr. 1-80. Fiecare om nu poate cumpăra mai mult decât 1 kgr.

Păzitivă de agenți cari vreau să vă ducă în Canada și Missouri. De câțiva vreme își dau silința niște agenți secreți să îndemne oamenii să se ducă în America, adică în statul Canada și Missouri. Și pentru ca săi ademenească mai ușor, le arată fotografiile despre stările bune de acolo. Să se ia însă bine în seamă oamenii cari sunt hotărâți să plece în America, să nu dea crezământ acestor neoaameni, de oare-ce să comunice că coloniile pe care vreau săi ducă sunt 30—35 miluri departe de linia ferată și afară de aceea e clima acolo așa de aspră, încât ar fi expuși la cea mai mare mizerie.

Ani de zile am fost bolnavă și am cercat tot ce am fost cu putință pentru a mi recăștiga sănătatea. Am consultat cei mai renumiți medici din Budapesta și Viena, dar nimic nu mi-a folosit, și respirația grea, du-

renea de urechi, insomnia și alte dureri de cari sufeream nu mi-au trecut. Dacă însă acum totuși am scăpat de aceste morburii, am se mulțumesc aceasta numai crucei duble electromagnetice. Primește deci cele mai profunde mulțămite pentru binecuvântata dătare invenție. Mă simțesc nespuse de ferită, că am scăpat de dureri. Nemetujvár, 4 Maiu. Cu distincă stimă: *Maria Vellinger* — Această epistolă a primit-o dl Albert Müller (Budapesta V Vadász-utca nr. 42/G inventatorul crucei duble electro-magnetice nr. 86,967 R. B., care cruce se recomandă în cel mai călduros mod spre folosire.

Poșta redacțiunii.

Cu l-a Octomvrie v. a. c. invităm la nou abonament cu prețul de 1 Cor. pentru semestrul ultim a anului și rugăm pe toți restanțierii să binevoiască a-și plăti restanțele fără amânare.

La 15 Noemvrie va apărea Calendariul „Bunul Econom“ pe anul 1906, în editura tipografiei „Minerva“ cu un conținut folositor economilor și țăranilor și cu un preț nesemnănat. Il vom expeda tuturor abonenților!

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bnat.

Dela 25 Septemvrie — 1 Octomvrie v. 1905.

<i>Dum</i>	25 Seghedin Silinghia.
<i>Luni</i>	26 Canija mare. Crașna
<i>Marti</i>	27 Alparet Bürköş. Ciuc-sân-Domocoş. Cohalm. Trascău.
<i>Merc.</i>	28 Arpaşul de jos. Iassenova. Jibău Ila. Sepsî-Sân-Georgiu.
<i>Joi</i>	29 Batania. Ciacova Ghirş Salaşul de sus.
<i>Vineri</i>	30 Radna Roşia.
<i>Smâb.</i>	1 Petriş.

Dum. a 16-a după Rusalii, ev. 1 dela Luca. gl. 7, v. 5.

<i>Dum</i>	25 C. Eufrosima.	8 Brigita
<i>Luni</i>	26 Ad. S. Ap. Ioan	9 Dionisie
<i>Marti</i>	27 M. Calistrat.	10 Francisc
<i>Merc.</i>	28 P. Hariton.	11 Emilian
<i>Joi</i>	29 P. Chiriac	12 Maximilian
<i>Vineri</i>	30 M. Grigorie	13 Coloman
<i>Sâmb</i>	1 Ap. Anania.	13 Calist

Redactor, resp. ADRIAN CRISTEA

711/905 număr 190 végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŊY.

Aluirott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Dévai kir. 1905 évi 4730 számú végzése következtében Dr. Mutean Aurél ügyvéd által képviselt Dacia javára Bukur luon l. Iosif és t. ellen 96 K f. s. jár, erejéig 1905 évi Aug. hó 13 n. fogatosított kieligítés végrehajtás utján le és felül foglalt és 1090 kor. fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, szekér és buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az Algyogy kir. járásbíróság 1905-ik évi V. 216 számú végzése folytán 96 kor. fill. tőkekövetelés ennek 1902 évi Deczembar hó 25

napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódij és eddig összesen 52 kor. 47 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Homorod köz-égben végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1905 évi Oktober hó 11-ik napjának dél. előtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyogy 1905 évi Sept. hó 23 napján.

Ruszuły Imre.

kir. bir. végrehajtó.

707/905 szám 190 végrh.

Árverési Hirdetmény.

Aluirott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Dévai kir. törvényszéknek 1905 évi 1542, számú végzése következtében Dr. Muntean Aurél ügyvéd által képviselt Dacia javára David Niculae ellen 193 k. f. s. jár, erejéig 1905 évi aug. hó 13 n. fogatosított kieligítés végrehajtás utján le és felülfoglalt és 894 kor fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: buza, szalma, széna, szekér és szarvasmarhát. nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek az algyogy kir. járásbíróság 1905-ik évi V. 99/3, számú végzése folytán 193 kor. fill. tőkekövetelés ennek 1904 évi Márczius hó 9 napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódij és eddig összesen 72 kor. 94 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Boj köségben végreh: szenvedők lakásán leendő megtartására 1905 évi Oktober hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyogy 1905 évi Sept. hó 23 napján.

Ruszuły Imre

kir. bir. végrehajtó.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
 Birourile societății se află în casele proprii:
 (Strada Berăriei nr. 12).

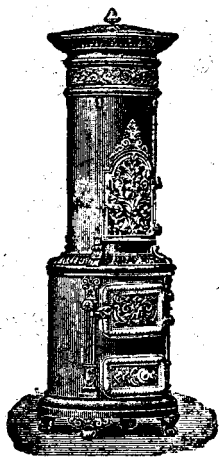
Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

- A) primește depuneri spre fructificare.
- a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.
- b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.
- c) depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.
- D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.
- E) Istitue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.
- F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.
- G) Cumpără și vinde realități.
- H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.
- I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.
- J) Finanțează patente.
- K) Arândează și exarândează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

33—

Direcțiunea.

Sobe noi

Cuptoare de fier cu aparat de regulare

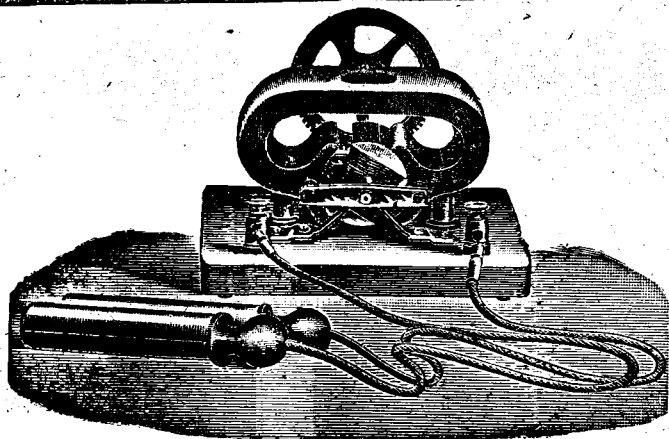
Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu. — Din atelier franco la fiecare stațiune. La cerere se trimit preț-curenturi.

Deposit bogat în lase, în sârme și în place de solă în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietre de sobă

Cărbuni de peatră și Coaks 50 kilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli
Sibiu.

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor omilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conține electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, așază simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morbururi.

Dr. Bourg, medic al facultății de medicină din Paris astfel raportează: „Folosirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghituri, hysterie, asthmă în sufe de casuri, alia și toate acestea, unde măștria și dibăci medicii-lor nu s'au putut ajuta la toate boalele de nervositate, dureri de cap, coacă, singurătă de urechi, insomnia, hypochondrie, cu de seli la nemorose a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după că-va ore o alinare mir-culoasă și îndeosebi la cele mai grele morbururi femești alia bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeie în stare Lincuventară. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA 37-40
Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honnéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 14-52

Import de cafea și Tea etc.

Domnul **Romul Pason**, comerciant în Fiume, posedă mare depozit de coloniale și fructe sudice (portocale, lămâi, mandaline). Efectuește prompt și culant tot felul de mărfuri de băcănie în pachete postale de 5 kilograme.

Asemenea exporează comenzi de cumpărări și vânzări de produse, precum: cucuruz, grâu, mazere, linte în cantități mai mici și cu vagonul.

Informațiuni și preț-curent la cerere să trimită gratuit, alăturând o marcă de 10 fil.

Să încurajăm serios pe neguțatorii noștri români

Pentru 5 coroane

trimit 4 $\frac{1}{2}$ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Creăm și săpunul de benzoe-mygdale
conservează mai bine fața și mâinile!

Preparatele lui

CORNEL DEMETER

să pot căpăta în apoteea N. Vlad, Orăștie (Szászváros).

Crema de benzoe mygdale. Crema de benzoe mygdale servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea feței și mâinilor, dând totodată și o finețe deosebită. Conținutul creamei acestuia e nestică: os pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale. Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingrediente foarte fine și din plăcute mirosuri de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fileri.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu se observă că fața este pudrată. Intrebuintată, pudra cu crema de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute ce alt-cum ar cauza vântul, răceala și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbînă. Prețul 1 coroață.

Veturien parfem. Vera-violeta, cel mai fin parfem de viorele. Prețul 1.60 fileri.

Apa de gură „Kremsier“. Prin intrebuintarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, delătorează durerea dinților și întărește dinții și gingiile. Prin intrebuintarea apei acesteia să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prețul 80 fileri.

Praful de dinți „Kremsier“. Face dinții frumoși și albi. Prețul 70 fileri.

Peril de dinți, fine. Alegere mare — în diferite prețuri. — **Esent' dei China** Contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1.20 fileri.

— **China tannopomada.** Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri.

Oleu de nucă. Extract de nucă oleica, p. conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Diferite mirosuri de parfumuri franceze
de prima calitate — să pot căpăta după măsură.

Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în intrebuintare. Săpunuri foarte bune și fine. — și deosebit plăcut mirositoare, să prepară din flori de viorele, marguerite și scumpină (10 coroață 70 fileri, precum și săpun de ouă à 20 fileri.

! Instrucțiuni pentru prepararea rumului,
a diferitelor liqueruri și diferite beuturi! 2

!! Thee foarte fină !!

Alegere mare în peril de dinți,
în diferite prețuri.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

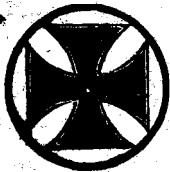
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani.

81

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrenă, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fructuri de ureche, dătaie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischiad, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

**MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42G. colțul
strada Kálmán.**

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri estine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. ș
reg. de casse de fer și oțel

alui

(195)

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvil Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

